

Pytania do eksperta

1. czy do rekrutacji uczestników na szkolenia w ramach projektu można (zgodnie z RODO) używać narzędzi takich jak arkusze / ankiety Google? Jeśli tak, pod jakimi warunkami? / jak nie - jakie narzędzia ułatwiające zbieranie danych rekomenduje ekspert (bo potrzebne są nie tylko dane kontaktowe, ale np. czy uczestnik potrzebuje noclegu, kwestie diety / wyżywienia, specjalnych potrzeb)

Odpowiedź:

Tak – ale pod pewnymi warunkami.

Aby korzystanie z Google Forms (arkuszy/ankiet) było zgodne z RODO, należy:

- ☒ Zawrzeć umowę powierzenia przetwarzania danych z Google (jest dostępna w ramach Google Workspace – także w wersji darmowej, po aktywacji).
- ☒ Zabezpieczyć formularz – włączyć opcje ograniczające dostęp (np. dostęp tylko dla zalogowanych użytkowników, nieindeksowanie przez wyszukiwarki).
- ☒ Zebrać wyłącznie niezbędne dane – zgodnie z zasadą minimalizacji (np. dane kontaktowe, potrzeby dotyczące noclegu, diety itp.).
- ☒ Poinformować uczestników o przetwarzaniu danych – zamieścić klauzulę informacyjną na początku formularza.
- ☒ Unikać danych szczególnych kategorii, chyba że przetwarzanie jest zgodne z art. 9 RODO i posiada odpowiednią podstawę (np. zgoda wyraźna).

Alternatywy rekomendowane przez ekspertów:

Formularze osadzone na własnych stronach WWW (z kontrolą dostępu i szyfrowaniem),

Narzędzia typu Microsoft Forms (w ramach Microsoft 365) – z umową powierzenia i danymi przechowywanymi w UE,

Systemy rejestracji uczestników z funkcją anonimizacji i podziałem dostępu (np. LimeSurvey, Survio Pro, Formularze ClickMeeting).

2. kto jest odpowiedzialny za usuwanie danych osobowych (np. uczestników szkół) po upływie okresu trwałości projektu

Odpowiedź:

Administratorze danych osobowych czyli na podmiocie realizującym projekt, który ustala cele i sposoby przetwarzania danych – najczęściej jest to beneficjent projektu (np. szkoła, instytucja szkoleniowa, organizacja prowadząca projekt unijny).

Administrator ma obowiązek:

określić okres przechowywania danych (zgodnie z wytycznymi programu i przepisami prawa), po jego upływie usunąć lub zanonimizować dane,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

zapewnić, że dane nie będą dłużej przechowywane niż jest to konieczne do celów rozliczenia i kontroli projektu, nadzorować również podmioty przetwarzające, aby i one usunęły dane zgodnie z umową.

3. Potrzebuję w łopatologiczny sposób i w telegraficznym skrócie informacji jakie obowiązki dot. RODO obowiązują Beneficjenta, Partnerów i podmioty upoważnione do ponoszenia wydatków podczas realizacji projektu współfinansowanego z FEnIKS. Kto i gdzie jakie dane może przetwarzać i jakie klauzule przy jakich umowach z Wykonawcami powinny być podpisywane.

Odpowiedź:

RODO w projektach FEnIKS – obowiązki w skrócie

1. Kto jest administratorem danych?

👉 Beneficjent (np. urząd, uczelnia, szpital)

– to on zbiera dane uczestników, wykonawców, pracowników – i odpowiada za ich ochronę.

2. Czy Partnerzy też są administratorami?

☒ Tak – każdy Partner przetwarza dane we własnym zakresie i odpowiada za nie samodzielnie.

3. Podmioty upoważnione do ponoszenia wydatków?

👉 To mogą być również administratorzy (jeśli zbierają dane), lub procesorzy – zależy, czy decydowali o celu i sposobie przetwarzania, czy działali tylko na zlecenie Beneficjenta.

☒ Kto może przetwarzać dane i gdzie?

Tylko osoby upoważnione przez administratora (np. pracownicy projektu).

Dane mogą być przetwarzane wyłącznie na potrzeby projektu (rekrutacja, szkolenie, rozliczenia).

Dane nie mogą być udostępniane osobom trzecim, chyba że jest podstawa prawna (np. kontrola instytucji).

☒ Jakie umowy i klauzule z Wykonawcami?

♦ Jeśli Wykonawca tylko realizuje usługę i ma dostęp do danych →

👉 Umowa powierzenia przetwarzania danych (zgodna z art. 28 RODO)

♦ Jeśli Wykonawca sam zbiera dane i decyduje o ich przetwarzaniu →

👉 Własna klauzula informacyjna i rola administratora (np. osobna odpowiedzialność)

☒ Beneficjent ma obowiązek:

Spełnić obowiązek informacyjny wobec uczestników projektu (np. w formularzach, rekrutacji),

Prowadzić ewidencję przetwarzania danych,

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Zapewnić bezpieczeństwo danych (techniczne i organizacyjne środki),

Zgłaszać naruszenia danych osobowych do UODO (jeśli wystąpią).

4. W jakich sytuacjach należy zawrzeć umowę powierzenia przetwarzania danych osobowych w projektach unijnych?

Odpowiedź:

1. Kiedy zawrzeć umowę powierzenia (art. 28 RODO)?

Zawsze, gdy:

- ◆ Zewnętrzny Wykonawca ma dostęp do danych uczestników, ale nie decyduje, po co i jak je przetwarza, tylko wykonuje Twoje polecenia.
- ◆ Firma szkoleniowa prowadzi szkolenia i ma dostęp do list obecności, danych uczestników.
- ◆ Firma IT zarządza bazą danych projektu, serwerami lub systemem rekrutacyjnym.
- ◆ Biuro rachunkowe obsługuje rozliczenia projektu, mając dostęp do danych pracowników/uczestników.
- ◆ Operator platformy ankietowej przetwarza dane zbierane online (np. Google Forms, LimeSurvey).
- ◆ Zewnętrzny ewaluator analizuje dane osobowe beneficjentów projektu.

✗ Kiedy NIE zawiera się umowy powierzenia?

⊘ Jeśli podmiot sam decyduje o celach i sposobie przetwarzania danych → jest administratorem, a nie procesorem.

Przykład: Partner w projekcie, który sam zbiera i przetwarza dane uczestników u siebie.

 Co powinna zawierać umowa powierzenia?

cel i zakres przetwarzania danych,

rodzaj danych i kategorie osób,

środki bezpieczeństwa,

obowiązki obu stron,

czas trwania przetwarzania,

obowiązek usunięcia lub zwrotu danych po zakończeniu umowy.

2. Tak, zdecydowanie tak.

Pomiędzy współbeneficjentami w projekcie unijnym (np. w projektach z FEnIKS, EFS+ itp.) należy uregulować zasady przetwarzania danych osobowych, ponieważ każdy z nich może być odrębnym administratorem danych lub mogą przetwarzać dane wspólnie.

☒ Co należy uregulować między współbeneficjentami (partnerami)?

- ◆ 1. Kto jest administratorem jakich danych

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

– np. czy każdy przetwarza dane uczestników „swojego” zakresu, czy jest wspólna baza.

♦ 2. Czy przetwarzacie dane wspólnie (tzw. współadministrowanie – art. 26 RODO)

– wtedy wymagana jest umowa o współadministrowaniu, określająca m.in.:

- zakresy odpowiedzialności,
- kto realizuje obowiązek informacyjny,
- kto odpowiada na wnioski uczestników,
- jak wygląda wspólne zabezpieczenie danych.

♦ 3. Jeśli jeden z partnerów przetwarza dane na zlecenie drugiego

→ zawieracie umowę powierzenia przetwarzania danych (art. 28 RODO).

✚ Przykład z praktyki:

Lider projektu rekrutuje uczestników → on odpowiada za przetwarzanie ich danych,

Partner prowadzi zajęcia i ma dostęp do tych danych → potrzebna umowa powierzenia,
lub obie strony wspólnie ustalają zasady → umowa o współadministrowaniu.

5. Czy pomiędzy współbeneficjentami należy uregulować zasady przetwarzania danych?

Odpowiedź:

6. Czy są jakieś odmiennie zasady przetwarzania danych osobowych dla projektów w ramach programu LIFE?

7. Czy dla pracowników jednostki - osób realizujących zadania w projekcie (w ramach dodatkowych obowiązków) należy wydać odrębne/dodatkowe upoważnienia do przetwarzania danych osobowych dla konkretnego projektu?

8. Specjalista ds. zamówień publicznych będzie jednocześnie inspektorem RODO w jednostce, w jaki sposób organizować pracę aby uniknąć konfliktu interesów.

Odpowiedź:

1. Czy są odmiennie zasady przetwarzania danych osobowych w programie LIFE?

✚ Nie ma odrębnych przepisów RODO dla programu LIFE.

Zasady ochrony danych są takie same jak dla innych projektów UE, ponieważ wynikają z unijnego rozporządzenia RODO (2016/679).

☒ Jednak:

Komisja Europejska może określić dodatkowe wymagania dot. przechowywania i dostępu do danych (np. archiwizacja przez 5–10 lat),

w umowie grantowej LIFE znajdziesz zapisy o przetwarzaniu danych przez KE i jej wykonawców (np. w kontekście audytów, monitoringu).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczypospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

 Rekomendacja: stosuj standardowe zasady RODO i uzupełnij je o wymagania z dokumentacji LIFE (np. z „Model Grant Agreement”).

2. Czy pracownik jednostki powinien mieć osobne upoważnienie do przetwarzania danych w ramach projektu?

☒ Tak – to dobra praktyka i zgodna z zasadą rozliczalności (art. 5 ust. 2 RODO).

Jeśli pracownik:

wykonuje nowe zadania,

przetwarza dane osobowe uczestników projektu, wykonawców, partnerów,

 należy mu wydać odrębne upoważnienie (nawet jeśli ma już ogólne upoważnienie do przetwarzania danych jako pracownik instytucji).

 Upoważnienie powinno wskazywać:

cel (np. realizacja zadań w projekcie LIFE/FEnIKS),

zakres danych (uczestnicy, wykonawcy itp.),

czas trwania (np. do końca okresu trwałości projektu + archiwizacja).

3. inspektor Ochrony Danych = specjalista ds. zamówień – jak uniknąć konfliktu interesów?

 To potencjalny konflikt interesów – RODO (art. 38 ust. 6) zabrania łączenia funkcji IOD z zadaniami, które „determinują cele i sposoby przetwarzania danych”.

 Jak to rozwiązać?

Dokładnie określić zakres zadań IOD i zamówień publicznych – IOD nie powinien podejmować decyzji dot. przetwarzania danych w przetargach (np. oceny ofert, kontaktów z wykonawcami),

Oddzielić rolę doradczą (IOD) od wykonawczej – np. IOD może opiniować SIWZ w zakresie zgodności z RODO, ale nie może odpowiadać za jego treść,

W razie braku innej możliwości – sporządzić analizę ryzyka konfliktu interesów i uzasadnienie, dlaczego łączenie ról nie zagraża niezależności IOD.

 Dobrą praktyką jest także, aby IOD nie raportował bezpośrednio do działu, w którym pełni inne obowiązki.

9. W jaki sposób formułować oświadczenia dotyczące RODO w zapytaniach ofertowych? Jakie informacje powinny się w nich znajdować?

Odpowiedź:

W zapytaniach ofertowych (np. w projektach UE) należy dodać klauzulę informacyjną RODO dla wykonawców, zawierającą:

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- ☒ Kto jest administratorem danych – np. szkoła, urząd, beneficjent projektu,
- ☒ Cel przetwarzania danych – prowadzenie postępowania ofertowego, zawarcie i realizacja umowy,
- ☒ Podstawa prawna – art. 6 ust. 1 lit. b lub c RODO (umowa lub obowiązek prawny),
- ☒ Odbiorcy danych – np. instytucje kontrolne, partnerzy projektu,
- ☒ Okres przechowywania – np. zgodnie z wytycznymi programowymi (5 lat od zakończenia projektu),
- ☒ Prawa osoby, której dane dotyczą – dostęp, sprostowanie, ograniczenie itd.,
- ☒ Kontakt do IOD – jeśli powołano.

 Dodatkowo – można poprosić wykonawcę o oświadczenie, że dane przekazane w ofercie są zgodne z RODO i że zapoznał się z klauzulą informacyjną.

10. Czy lista uczniów zakwalifikowanych do projektu dotyczącego zajęć pozalekcyjnych może zostać udostępniona na stronie internetowej szkoły czy raczej powinny być to numery wniosków?

Odpowiedź:

Nie należy publikować pełnych danych osobowych (np. imienia i nazwiska) uczniów na stronie szkoły.

- ☒ Rekomendacja: publikować tylko numery wniosków/rejestracyjne lub pseudonimizowane oznaczenia (np. ID uczestnika) – tak, aby nie było możliwe zidentyfikowanie osoby przez osoby postronne.

 W razie potrzeby identyfikacji – rodzice/opiekunowie mogą zostać poinformowani indywidualnie (np. e-mailem, osobiście).

11. Jak zadbać o to, by dane nie trafiły w niepowołane ręce?

Odpowiedź:

Najważniejsze zasady ochrony danych:

Ogranicz dostęp – tylko upoważnione osoby mają dostęp do danych,

Zabezpiecz dokumenty i systemy – hasła, szyfrowanie, zamykane szafy, logowanie tylko z kont służbowych,

Unikaj przysyłania otwartych plików e-mailem – używaj szyfrowanych załączników lub bezpiecznych platform,

Regularne szkolenia – uświadamiaj zespół o zagrożeniach (phishing, USB, drukowanie itp.),

Zgłaszaj incydenty – każda sytuacja narażenia danych powinna być raportowana (RODO wymaga tego w ciągu 72 h).

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

12. jakie zapisy powinny znaleźć się na umowach personelu zatrudnionego do projektu na umowę o prace lub też umowę realizacji badań?

Odpowiedź:

Niezależnie od formy zatrudnienia (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna, badawcza), powinny znaleźć się:

- ☒ Zapis o obowiązku zachowania poufności danych osobowych przetwarzanych w ramach projektu,
- ☒ Obowiązek przestrzegania przepisów RODO i wewnętrznych polityk ochrony danych,
- ☒ Zobowiązanie do przetwarzania danych wyłącznie w zakresie niezbędnym do realizacji zadań projektowych,
- ☒ Informacja o konieczności podpisania imiennego upoważnienia do przetwarzania danych,
- ☒ Zobowiązanie do zwrotu lub usunięcia danych po zakończeniu współpracy, jeśli dotyczy.

13. Czym jest rejestr przetwarzania danych, rejestr czynności przetwarzania, rejestr kategorii czynności i karta czynności przetwarzania danych?

Odpowiedź:

Nazwa Co to jest? Kto prowadzi?

Rejestr czynności przetwarzania danych (RCPD) - spis wszystkich procesów przetwarzania danych, gdzie administrator określa: cel, zakres, podstawę prawną, kategorie danych i odbiorców.
Administrator danych (np. Beneficjent projektu)

Rejestr kategorii czynności przetwarzania (RKCP) Wariant rejestru dla podmiotów przetwarzających dane w imieniu innych – wykaz co, dla kogo i na jakiej podstawie się przetwarza. Podmiot przetwarzający (np. Wykonawca)

Karta czynności przetwarzania danych - Pomocniczy dokument (wewnętrzny), który służy do zebrania danych do rejestru – szczegółowy opis jednego procesu. Zbierają go często IOD, koordynatorzy, zespoły projektowe.

Rejestr przetwarzania danych Ogólne pojęcie – może odnosić się do RCPD lub RKCP. Zależnie od roli: administrator lub procesor.

14. Jakie zapisy powinniśmy stosować w umowach z Wykonawcami w celu zabezpieczenia interesów osób, których dane są przetwarzane po zakończeniu realizacji umowy, co Wykonawca powinien zrobić ze zgromadzonymi danymi i w jakim terminie np. dane uczestników szkoleń

Odpowiedź:

W umowie z Wykonawcą obowiązkowo powinny znaleźć się zapisy regulujące, co zrobić z danymi po zakończeniu współpracy.

Najważniejsze elementy:

Pomoc Techniczna
dla Funduszy Europejskich

Rzeczypospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

- ☒ Obowiązek usunięcia lub zwrotu danych osobowych po zakończeniu umowy – zgodnie z art. 28 ust. 3 lit. g RODO,
- ☒ Określenie terminu usunięcia danych – np. „w terminie 14 dni od zakończenia realizacji umowy”,
- ☒ Zobowiązanie do potwierdzenia na piśmie, że dane zostały usunięte,
- ☒ Zasada zakazu dalszego wykorzystywania danych do innych celów po zakończeniu współpracy,
- ☒ Zasady odpowiedzialności za ewentualne naruszenia danych (np. odszkodowanie, odsetki).

✚ Dodatkowo: jeżeli Wykonawca był procesorem → konieczna jest również umowa powierzenia przetwarzania danych

15. Czy należy informować o RODO jeżeli osoba jest przedstawicielem administracji samorządowej bądź nadleśnictwa

Odpowiedź: tak

16. Czy w sytuacji otrzymania zgłoszenia o jakimś zdarzeniu i prośbie wnioskodawcy o nieujawnianiu danych - w sytuacji przekazania do gminy zgodnie z kompetencjami, dane tej osoby należy ukryć?

Odpowiedź: tak

17. Czy rekrutując uczestników np. na szkolenia czy konferencję, wystarczające będzie zamieszczenie klauzuli informacyjnej, czy musimy również uzyskać zgodę na przetwarzanie danych osób zgłaszających swój udział. – **zgoda**

